

Länsstyrelsen Skåne
Naturskydds-enheten

skane@lansstyrelsen.se

Yttrande över förslag till ombildande av naturreservatet Linnebjär

Dnr: 511-10188-2021

Sammanfattning

Lunds Naturskyddsförening, LNF, välkomnar uppdateringen, vilken inbegriper krav från lagstiftningen om Natura 2000. Många viktiga uppgifter och perspektiv har tillkommit. Tyvärr är en alltför stor del av texten onödiga upprepningar, där inte alla fakta är desamma på de olika ställena.

Våra synpunkter

Föreningens sekreterare, Leif Runeson, besökte 210901 stora delar av reservatet utom den allra västligaste delen. Han bodde nära reservatet när han 1980 skrev en uppsats om bland annat det västligaste kärret och har under 1990-talet inventerat områdets kärlväxter inom ramen för Projekt Skånes Flora. Han har besökt området minst vartannat år sedan 1980 bland annat som floraväktare och fågelskådare.

Vid besöket i år konstaterade han att skogen numera är nästan helt igenvuxen, vilket är resultatet av en process som har pågått under flera decennier. Den består av höga vidkroniga träd och kraftiga hasselbuskar. Det finns bara några få och små gläntor med ett torftigt fältskikt eftersom ljuset bara når marken där. Föryngring av träd och buskar sker bara i brynen. Rester av den tidigare rika lundfloran ses nästan bara i kanten mot öppen mark och längs vissa stigar. Skogen, silikatgräsmarken och våtmarkerna är mycket torrare än tidigare. Under torra år hittar man bara de hotade växtarterna i betesmarken vid eller under områdets buskar. Det gäller sannolikt även de djur som är beroende av växterna. Det lilla artrika kärr som fanns i en svacka strax öster om parkeringen är numera borta.

Slätter har i år genomförts i tre av fyra kärr med ett bra resultat. Räfsningen är tyvärr inte noggrant genomförd överallt. En del av det avslagna gräset ligger uppströms det västligaste kärret. Det återstående lilla kärret mitt i skogen visar inga tecken på slätter.

Fullvuxna mördarsniglar påträffades på flera ställen.

Numera uppfylls inte syftet att uppnå en flerskiktad ädellövskog och det kan sannolikt inte uppnås om man inte fäller en hel del grova träd. Detta får man dock inte göra enligt föreskrift A1. I den täta skogen har ersättare till de skyddsvärda träden svårt att växa upp.

Hur de faunistiska, floristiska och mykologiska värdena ska bevaras och utvecklas med den föreslagna skötseln är oklart och måste preciseras. Detsamma gäller hur de rödlistade, fridlysta och övriga arterna och deras livsmiljö ska gynnas. När det gäller dessa arter verkar syftesformuleringarna vara delvis motstridiga.

En lista över förekommande fridlysta arter saknas. Listan över rödlistade kärlväxter är ofullständig eftersom sökningen enligt dokumentet startade från och med år 2000. Då var området nästan färdiginventerat. Bland annat saknas blågrönt mannagräs, VU, samt krusfrö och majnycklar, NT. Den senare finns nog inte kvar. Ask nämns i texten men utan hotkategori, EN. Totalt hittades cirka 270 taxa i reservatet.

Det är bra att främmande, invasiva arter ska bekämpas.

Reservatsföreskrifterna är de som normalt gäller numera. Förbudet mot cykling kan behöva preciseras, eftersom man måste förhindra trafik med diverse moderna fordon, till exempel elsparkcyklar. Lockelsen att använda sådana ökar ju mer man gör stigarna framkomliga för rullstolar.

Komplettera gärna föreskrifterna med förbud mot bullrande musik eller dylikt, installation av belysning som kan störa fladdermöss och mot att blöt mark beträds på ett sådant sätt att nya avrinningsstråk bildas.

Undantagen från reservatsföreskrifterna verkar kopierade från andra handlingar. I Linnebjär finns det till exempel inga belagda vägar, vägdiaken, vägtrummor eller vägslänter och troligen inga dikningsföretag eller servitut för den mängd olika ledningar som räknas upp.

När det gäller Natura 2000-områdets naturtyper och arter uppnår bokskogen inte gynnsam bevarandestatus. Om uttorkningen av högorängarna fortsätter och om ekskogen sluter sig ännu mer, är det en tidsfråga innan bevarandestatusen för dem behöver ändras.

För de olika naturtyperna anges att deras arealer måste uppnå en angiven minsta areal. Det är förvirrande för om en areal ökar måste en annan minska. Ett undantag är att högorängarna får minska till förmån för silikatgräsmarker. Detta är ologiskt eftersom dessa naturtyper inte ligger intill varandra. Bevarandemålet för ekskogen anger inte att det måste finnas något fältskikt, det vill säga de blomväxter som tidigare fanns i skogen behöver inte finnas kvar. Dessa är inte heller nämnda bland de prioriterade bevarandevärdena. Detta är ett märkligt sätt att bevara en skog och strider mot ett av de viktigaste syftena

med reservatet. Att sedan ett alltför tätt träd- och buskskikt anges som ett hot ökar bara läsarens förvirring.

Det är bra att flertalet gamla ekar frihuggs men också att detta inte gäller alla. Frihuggningen är på sina ställen så total att övriga naturvärden minskar.

Det är bra att tänkbara konsekvenser av klimatförändringar redovisas. Dock är det tydligt att några av de redovisade åtgärderna inte behöver vidtas ännu, eftersom inga spår av några sådana syns i markerna.

De olika skötselområdena har andra arealer än i resten av dokumentet. Jämförelsen med naturtypernas arealer enligt Natura 2000 hade underlättats om området med de frihuggna ekarna hade blivit ett eget skötselområde 3.3. Då slipper man att kalla stora områden utan gräs för slåtteräng och att minska arealen ekskog, vilket man inte får enligt kraven för Natura 2000. Även här anges att den flerskiktade ljusa ekskogen med fältskikt ska uppstå av sig själv. Detta är orealistiskt men skötseln blir billig på det sättet. Noteras bör att småplantor av lind finns på flera ställen i reservatet och att lind ska favoriseras. För ett antal år sedan trodde man att lind inte kunde föryngra sig i Skåne, men det var fel som väl är.

Skötselområdeskartan i Bilaga A anger ett alldeles för stort område i norr som slåtteräng jämfört med dagens förhållanden. Det är uppenbart att en stor skogsareal måste tas ner eller frihuggas om ängen ska kunna etableras. Kartan på sidan efter ger en mer realistisk bild av markerna.

Avslutande synpunkter

Det framgår inte att länsstyrelsen har genomfört några egna undersökningar av förekomsten av växter, djur och svampar i reservatet. Eftersom Artportalen är källan till de artfynd som redovisas måste man vara medveten om att det stora flertalet uppgifter är inmatade av amatörer och att någon kvalitetssäkring i många fall inte har genomförts. Med en fullödlig artförteckning hade besluten kunnat bli bättre underbyggda liksom de föreslagna åtgärderna. Listan över fågelförekomsten hade varit mycket mera användbar om man delade upp fåglarna i stationära och genomflyttande eller övervintrande och om de förstnämnda dessutom delades i häckande respektive födosökande.

Planförfattaren stavar Linnebjär med e fastän stavningen med ä finns på alla äldre kartor, till exempel den ekonomiska från 1913 som finns i handlingarna och den topografiska kartan från 1967. Artnamnet sykomorlönn är sedan länge ersatt av tysklönn, vilket framgår av Dyntaxa.

För Lunds Naturskyddsförening

Tomas Björnsson, ordförande

Epost: cicero@rtb.se